

5. Ключові засади управління запасами промислового підприємства

Марина Лавринович , Віктор Струнін

Національний університет харчових технологій

Вступ: Забезпечення підприємства необхідними запасами, своєчасна їх закупівля в необхідній кількості, якості та асортименті впливає на діяльність підприємства та кінцевий результат. Найбільше цей вплив відчувається в ринкових умовах, особливо тоді, коли кінцеві результати діяльності суб'єкта господарювання залежать від вміння, кваліфікації та компетенції управлінського персоналу, який займається формуванням та управлінням запасів.

Виходячи з практики вітчизняних підприємств, можна сказати, що процес управління запасами є досить трудомістким. Тому на деяких підприємствах існують суттєві недоліки у процесі управління запасами, що веде до великих фінансових витрат. Це говорить про те, що на теперішній час залишаються не розв'язаними багато питань щодо використання та управління запасами.

Матеріали та методи: Дослідження питання управління запасами відбувалося на базі аналізу господарської діяльності вітчизняних підприємств харчової промисловості, а також шляхом синтезу та узагальнення актуальних наукових праць вітчизняних дослідників.

Результати: Ефективне управління запасами дає можливість зменшити тривалість операційного та виробничого циклів, витрати на їх зберігання та вивільнити частину грошових коштів з поточного обороту, при цьому реінвестуючи їх в інші активи підприємства. Система управління запасами реалізує організаційну структуру, а також політику щодо безперервного функціонування даного підприємства. В управлінні запасами існують дві основні системи управління: з фіксованим інтервалом часу між замовленнями та з фіксованою величиною запасу [1, с. 197].

Важливою умовою під час проектування процесів зберігання запасів є дотримання товарного сусідства. Це означає, що запаси, які шкідливо можуть вплинути на інші запаси, потрібно зберігати окремо. Утримання запасів призводить до певних витрат, що несе підприємство, і тому це потрібно враховувати і планувати.

При ефективному проектуванні системи управління запасів потрібно планувати той необхідний обсяг замовлення продукції та терміни здійснення замовлення, що буде задовольняти попит через створення запасів на потрібний період часу (одноразове) та створення запасів для кожного періоду [2].

У діяльності суб'єктів господарювання щодо управління запасами можна виділити ряд деяких проблем [3], зокрема пов'язані з прийняттям рішень щодо зберігання запасів і використання їх в процесі виробництва, збереженням платоспроможності підприємства шляхом управління запасами та потоками грошових коштів; відсутністю точних відомостей про витрати; розподілом витрат, які впливають на вартість витрат; збереженням оптимального розміру запасу; відсутність на деяких підприємствах комп'ютеризованого обліку управління запасів.

Висновки: При проектуванні виробничої діяльності потрібно визначити таке співвідношення між рівнем запасів і обсягом продажу, щоб підприємство могло підтримувати рівень запасів, який максимально збільшив би його прибуток.

Зважаючи на це, для удосконалення управління запасами на підприємстві необхідно постійно підвищувати оперативність інформаційного забезпечення управління запасами, обґрунтовано підходити до обліку витрат на освоєння нових технологій.

При цьому варто звертати увагу на вибір раціональних методів інвентаризації та удосконалювати систему автоматизації облікових та аналітичних робіт в управлінні запасами.

Підвищення ефективності використання та управління запасами є одних з найважливіших завдань промислових підприємств. Від рівня використання сировини, палива, допоміжних матеріалів залежить рівень кількості виготовленої продукції та обсяги виробництва.

Література:

1. Рижіков, Ю.І. Теорія черг і управління запасами. / Ю.І. Рижіков. – СПб.: Видавничий дім «Пітер», 2001. – 384 с.

2. Воскобоева, О.В. Стратегія управління товарними запасами. / О.В. Воскобоева. // Вісник ЖДТУ. – 2011. – С. 194-199.

3. Гринів, Н.Т. Управління матеріальними запасами на промислових підприємствах / Н.Т. Гринів, А.О. Снісаренко. // Сучасні проблеми економіки і менеджменту : тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції, Львів, 10–12 листопада 2011 р., присвяченої 45-річчю Інституту економіки і менеджменту та 20-річчю Інституту післядипломної освіти Національного університету «Львівська політехніка» – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – С. 40-41.